

Klasa: UP/I 034-03/15-01/008
Urbroj: 580-09/74-2015-011
Zagreb, 23. srpnja 2015.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja na temelju članka 31., članka 38. stavka 5. i članka 58. stavka 1. točke 15. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja («Narodne novine», broj: 79/09 i 80/13), temeljem inicijative osobe za zaštićenim identitetom, za pokretanje postupka utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja zlouporabom vladajućeg položaja protiv poduzetnika Branka Stubičara, vlasnika obrta „Taxi“ Autotaksi prijevoz, sa sjedištem u Velikoj Gorici, Gradići, Dalmatinska ulica 35, na temelju odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja u sastavu: Vesna Patrlj, dipl.iur., zamjenica predsjednika Vijeća, Denis Matić, dipl.iur., mr.sc. Ljiljana Pavlic, dipl.oec. i mr.sc. Tatjana Peroković, dipl.oec., članovi Vijeća, sa 28. sjednice, održane 23. srpnja 2015., donosi sljedeće

RJEŠENJE

Inicijativa se odbacuje jer ne postoje uvjeti za pokretanje postupka po službenoj dužnosti.

Obrazloženje

I. Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija) zaprimila je 27. veljače 2015. inicijativu za pokretanje postupka protiv Branka Stubičara, vlasnika obrta „Taxi“ Autotaksi prijevoz, sa sjedištem u Velikoj Gorici, Gradići, Dalmatinska ulica 35 (dalje: Branko Stubičar), radi utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja zlouporabom vladajućeg položaja u smislu članka 13. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja («Narodne novine», broj: 79/09 i 80/13, dalje: ZZTN). Podnositelj inicijative je od Agencije u smislu članka 37. stavka 5. ZZTN-a zatražio zaštitu identiteta, a koji zahtjev Agencija smatra opravdanim.

Podnositelj u svojoj inicijativi u bitnome navodi kako je Branko Stubičar naplatio dvostruko veću cijenu taksi prijevoza od Međunarodne zračne luke Zagreb (dalje: MZL Zagreb) do grada Zagreba, od cijene koju je podnositelju naplatio Taxi Cammeo za istu relaciju, ali u suprotnom smjeru, dakle od grada Zagreba do MZL Zagreb.

Podnositelj navodi kako je to rezultat činjenice da na prostoru MZL Zagreb postoji monopolni položaj određenih taksi prijevoznika, s obzirom na to da jedan poduzetnik ili grupa njih ima moć nad tržištem te se ne dozvoljava drugim pružateljima usluge pristup istom tržištu. To je, prema navodima podnositelja, dovelo do zlouporabe vladajućeg položaja u smislu članka 13. stavka 1. točaka 1., 2. i 3. ZZTN-a, jer su korisnici taksi usluga u nepovoljnom položaju iz razloga što su za istu uslugu na istoj relaciji prisiljeni plaćati dvostruko veću cijenu vožnje.

II. Na temelju predmetne inicijative, kako bi utvrdila je li u predmetnoj upravnoj stvari riječ o povredi odredbi ZZTN-a, Agencija je u okviru svoje nadležnosti iz članka 32. točki 1. a) i b) ZZTN-a provela prethodno ispitivanje stanja na mjerodavnom tržištu kako bi utvrdila sve činjenične i pravne okolnosti u svrhu utvrđivanja ima li u konkretnom slučaju uvjeta za pokretanje postupka utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja sukladno odredbi članka 38. ZZTN-a.

Stoga je Agencija zatražila dostavu očitovanja i dokumentacije od Branka Stubičara, Grada Velike Gorice, udruženja poduzetnika Udruga Autotaxi prijevoznika grada Velika Gorica sa sjedištem u Velikoj Gorici, Kurilovečka 67 (dalje: VG Taxi) i udruženja poduzetnika Taxi Gorica, sa sjedištem u Velikoj Gorici, Gradići, Kranjčevićeva 12 (dalje: Taxi Gorica).

Agencija je dana 27. ožujka zaprimila očitovanje Grada Velike Gorice u kojem se u bitnome navodi kako je na području grada Velike Gorice izdano 78 dozvola za obavljanje djelatnosti autotaksi prijevoza, te kako na području Velike Gorice postoje i dva udruženja čiji članovi obavljaju djelatnost autotaksi prijevoza: Taxi Gorica i VG Taxi.

Grad Velika Gorica nadalje navodi kako, iako je člankom 1. Odluke o autotaksi prijevozu (Službeni glasnik Grada Velike Gorice, broj 4/14; dalje: Odluka) propisano da Grad Velika Gorica može sa susjednim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave sporazumom utvrditi uvjete obavljanja autotaksi prijevoza za prijevoznike koji nemaju sjedište odnosno prebivalište na području Grada Velike Gorice, takav sporazum nije sklopljen sa drugom, susjednom jedinicom lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Nadalje, Grad Velika Gorica navodi kako je člankom 28. Odluke određena najviša cijena autotaksi prijevoza za vožnju po kilometru u iznosu od 9,00 kuna. Provedenom analizom dobivena je jedinična cijena autotaksi prijevoza po kilometru za vožnju ako je određite izvan područja Grada, odnosno do centra Grada Zagreba u okvirnom iznosu od 150,00 kuna obračunata po taksimetru, što jedinično iznosi 9,00 kuna po kilometru. Na taj način željelo se doći do uravnotežene cijene autotaksi prijevoza i izbjeći probleme oko određivanja cijene slobodnom pogodbom koja je u većini slučajeva bila znatno viša od one koja bi bila uračunata po taksimetru, budući kako je člankom 30. Odluke propisano da ako je sjedište izvan Grada Velike Gorice, cijena se određuje između vozača i putnika slobodnom pogodbom prije početka prijevoza, pod uvjetom da ne smije biti veća od cijene po taksimetru.

U odnosu na MZL Zagreb, Grad Velika Gorica navodi kako temeljem Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj («Narodne novine», broj: 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10, 145/10, 37/13, 44/13 i 45/13) i Odluke o granicama područja naselja u Gradu Velikoj Gorici (Službeni glasnik Grada Velike Gorice, broj: 5/12) MZL Zagreb pripada u administrativno područje Grada Velike Gorice. Sukladno navedenom, a temeljem članka 57. Zakona o prijevozu u cestovnom prometu («Narodne novine», broj: 82/13) iz MZL Zagreb kao polazišta, djelatnost autotaksi prijevoza mogu obavljati samo autotaksi prijevoznici koji na području Grada Velike Gorice imaju prebivalište ili sjedište.

Agencija je dana 31. ožujka 2013. zaprimila očitovanje udruženja poduzetnika VG Taxi u kojem se u bitnome navodi kako VG Taxi nije ovlašten određivati cijene autotaksi prijevoza, već cijenu određuje i regulira Gradsko vijeće Grada Velike Gorice donošenjem Odluke. Člankom 28. Odluke propisana je najviša cijena autotaksi prijevoza, a svaki autoprijevoznik je dužan svoje cijene utvrditi cjenikom koji ovjerava Grad Velika Gorica. Svi članovi udruge VG Taxi imaju cjenike usklađene sa najvišom cijenom koju propisuje Odluka i naplaćuju ih isključivo prema taksimetru.

VG TAXI nadalje navodi kako njegovi članovi mogu po vlastitom nahođenju dati popuste klijentima na svoje usluge - međutim u tom slučaju fakturiraju uslugu po punoj cijeni, a na računu posebno ističu poseban popust klijentu koji su sami odobrili. Kao prihod prikazuju punu cijenu usluge prema taksimetru, a sve sukladno ovjerenom cjeniku iz čega proizlazi kako popust odobravaju na štetu svoje dobiti.

Nadalje, VG Taxi navodi kako se može reći da se usluge autotaksi prijevoza uglavnom pružaju na području MZL Zagreb. U slučaju kad je odredište izvan Velike Gorice, cijena se može odrediti slobodnom pogodbom, ali ta cijena ne smije biti viša od cijene po taksimetru.

Zaključno, VG Taxi navodi kako ima saznanja da na području MZL Zagreb djeluju mnogi pružatelji usluga koji rade nezakonito, koji nemaju dozvolu Grada Velike Gorice i koji "crnim vožnjama" koje su najčešće skuplje, narušavaju ugled članova VG Taxija kao i ugled ostalih prijevoznika koji zakonito posluju na navedenom području. Broj takvih autotaksi prijevoznika koji rade nezakonito sigurno premašuje broj članova VG Taxija, a vjerojatno i broj svih registriranih autotaksi prijevoznika u Velikoj Gorici.

Agencija je dana 23. travnja 2015. zaprimila očitovanje udruženja poduzetnika Taxi Gorica, u kojem se u bitnome navodi kako je najviša cijena autotaksi prijevoza određena člankom 28. Odluke, a svaki autotaksi prijevoznik je dužan svoj cjenik sa navedenim cijenama ovjeriti kod nadležnog tijela Grada Velika Gorica.

Taxi Gorica nadalje navodi kako se cijena pružanja usluge autotaksi prijevoza, ako je odredište izvan područja Grada Velike Gorice, sukladno članku 30. Odluke može odrediti slobodnom pogodbom i nikada ne smije biti veća od cijene na taksimetru. Svi članovi Taxi Gorice imaju sukladno važećem i ovjerenom cjeniku baždarene taksimetre.

Agencija je dana 16. lipnja 2015. zaprimila očitovanje Branka Stubičara, u kojem se u bitnome navodi kako visinu cijene autotaksi prijevoza utvrđuje lokalna samouprava na svom području, te je u Gradu Velika Gorica cijena autotaksi usluga utvrđena Odlukom Gradskog Vijeća Grada Velike Gorice od 24. srpnja 2014.

Branko Stubičar nadalje navodi kako svoju djelatnost obavlja isključivo na području MZL Zagreb, a cijena autotaksi prijevoza iz MZL Zagreb ako je odredište izvan područja Velike Gorice, određuje se na temelju članka 30. Odluke.

III. Agencija je izvršila uvid u Zakon o prijevozu u cestovnom prometu koji uređuje djelatnost autotaksi prijevoza, te je utvrdila kako je člankom 56. stavkom 1. propisano da se autotaksi prijevoz obavlja na temelju navedenog zakona i propisa koji u skladu s tim zakonom donosi nadležno tijelo jedne ili više jedinica lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba. Također, stavkom 6. istog članka propisano je kako jedinice lokalne samouprave utvrđuju cijenu prijevoza, a mogu utvrditi mjerila na temelju kojih će odrediti broj autotaksi prijevoznika i/ili vozila kojima se obavlja autotaksi prijevoz na njihovom području.

Člankom 57. stavkom 1. Zakona o prijevozu u cestovnom prometu, propisano je kako se autotaksi prijevoz obavlja na području i sa područja one jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba, na čijem području prijevoznik ima sjedište/prebivalište.

Uvjeti, organizacija i način obavljanja autotaksi prijevoza na području Grada Velike gorice uređeni su Odlukom. Člankom 4. Odluke propisano je kako autotaksi prijevoz na području Grada Velike gorice može obavljati pravna ili fizička osoba na temelju dozvole za obavljanje autotaksi prijevoza.

Na području grada Velike Gorice, sukladno očitovanju Grada Velika Gorica, izdano je 78 dozvola za obavljanje djelatnosti autotaksi prijevoza.

Člankom 28. Odluke najviša cijena autotaksi prijevoza utvrđuje se za:

- početak vožnje u iznosu od 16,00 kuna,
- vožnju po kilometru u iznosu od 9,00 kuna,
- vrijeme čekanja po satu u iznosu od 43,00 kune,
- prijevoz prtljage po komadu u iznosu od 2,50 kune.

Navedene cijene se mogu uvećati za 20 posto za vožnju noću od 22:00 do 5:00 sati i blagdanom od 00:00 do 24:00 sata.

Temeljem članka 30. Odluke, ako je odredište izvan Grada Velike Gorice, cijena se određuje između autotaksi vozača i putnika slobodnom pogodbom prije početka prijevoza, pod uvjetom da ne smije biti veća od cijene po taksimetru.

Agencija je izvršila uvid u cjenik usluge autotaksi prijevoza Branka Stubičara, te je isti prikazan u tablici 1.

Tablica 1. Cjenik usluge autotaksi prijevoza Branka Stubičara

vrsta usluge	dnevna vožnja	nedjelja, blagdani i noćna vožnja
start	16,00 kn	19,20 kn
vožnja (po kilometru)	9,00 kn	10,80 kn
čekanje (po satu)	43,00 kn	51,60 kn
prtljaga (po komadu)	2,50 kn	2,50 kn

Izvor: podnesak Branka Stubičara, od 12. lipnja 2015.

Obrada: AZTN

Iz tablice 1. proizlazi kako su cijene po kojima Branko Stubičar obavlja autotaksi prijevoz u skladu s člankom 28. Odluke, odnosno kako isti primjenjuje najviše cijene utvrđene Odlukom.

IV. Na temelju dostavljene dokumentacije i utvrđenog činjeničnog stanja tijekom prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu, Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Vijeće), sukladno ovlastima iz članka 27. i članka 31. ZZTN-a, na 28. sjednici, održanoj 24. srpnja 2015., razmatralo je navedeni predmet te je donijelo odluku da se predmetna inicijativa, u smislu članka 38. stavaka 5. i 9. ZZTN-a, odbaci, jer ne postoje uvjeti za pokretanje postupka Agencije po službenoj dužnosti radi utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja zlouporabom vladajućeg položaja protiv Branka Stubičara, u smislu članka 39. ZZTN-a, a primjenom članka 13. ZZTN-a.

Vijeće prvenstveno ističe kako za utvrđivanje sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja zlouporabom vladajućeg položaja moraju istodobno biti ispunjena dva uvjeta i to: da se konkretan poduzetnik nalazi u vladajućem položaju na mjerodavnom tržištu u smislu članka 12. ZZTN-a te da taj vladajući položaj zlouporabljuje u smislu članka 13. ZZTN-a.

U postupku je utvrđeno kako je na području Velike Gorice izdano 78 dozvola za obavljanje djelatnosti autotaksi prijevoza, iz čega jasno proizlazi kako se Branko Stubičar ne može nalaziti u vladajućem položaju na tržištu obavljanja djelatnosti autotaksi prijevoza na području Velike Gorice.

Nadalje, čak i kad bi se Branko Stubičar nalazio u vladajućem položaju na mjerodavnom tržištu, njegovo postupanje se ni u kojem slučaju ne bi moglo okarakterizirati kao zlouporabno, s obzirom da su cijene autotaksi usluga tog poduzetnika u skladu s cijenama utvrđenima Odlukom.

Vijeće ističe kako činjenica da samo poduzetnici sa sjedištem/prebivalištem na području Velike Gorice mogu obavljati prijevoz iz MZL Zagreb nije posljedica monopolnog položaja određenih prijevoznika koji ne dozvoljavaju pristup drugim poduzetnicima pristup tržištu, a kako to navodi podnositelj u svojoj inicijativi, već zakonske regulative, konkretno Zakona o prijevozu u cestovnom prometu.

Slijedom navedenog, činjenica da autotaksi prijevoznici s područja grada Velike Gorice, naplaćuju znatno više cijene od autotaksi prijevoznika s područja grada Zagreba nije posljedica zlouporabe vladajućeg položaja nekog poduzetnika, već podzakonskih akata donesenih na temelju Zakona o prijevozu u cestovnom prometu. Svaka jedinica lokalne samouprave određuje cijene autotaksi prijevoza na svom području, pa je tako i Grad Velika Gorica odredila najviše cijene autotaksi prijevoza. Stoga imajući u vidu kako se autotaksi prijevoz obavlja na području i sa područja one jedinice lokalne samouprave, na čijem području prijevoznik ima sjedište/prebivalište, proizlazi kako autotaksi prijevoznici s područja grada Zagreba i autotaksi prijevoznici s područja grada Velike Gorice uopće ne obavljaju djelatnost na istom mjerodavnom tržištu u zemljopisnom smislu, odnosno nisu konkurenti.

Ukoliko podnositelj smatra kako postupanje Branka Stubičara nije bilo u skladu sa Zakonom o prijevozu u cestovnom prometu odnosno Odlukom, Vijeće ističe kako se može obratiti tijelima za nadzor iz članka 56. stavka 8. Zakona o prijevozu u cestovnom prometu.

Slijedom svega navedenog, a na temelju odluke Vijeća, Agencija je odlučila kao u izreci ovog rješenja.

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali podnositelj inicijative može tužbom pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 (trideset) dana od dana dostave ovog rješenja.

Zamjenica predsjednika Vijeća
za zaštitu tržišnog natjecanja

Vesna Patrlj, dipl.iur.